

forslaget under Nr. 3; men jeg skal dog, forinden jeg gaar over til at omtale, hvad der er fremkommet til Forsvar for dette Forslag, gjøre en enkelt Bemærkning lige over for det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther). Det ærede Medlem udtalte, at han ikke alene havde imod de egentlige Præmieobligationer, men ogsaa mod saadanne Obligationer, som jeg havde omtalt, væsentlig fordi han mente, at saadanne Obligationer vilde bortdrage Kapitaler for Optjeb af Statsobligationer og saaledes genere Statens Kredit. Nu skal jeg tillade mig lige over for det ærede Medlem at gjøre ham opmærksom paa, at der i og for sig vil optages lige mange Kapitaler, hvad enten Obligationerne — de gaa jo ud i Verden og komme senere paa forskjelliges Gæres Hænder — ved Indløsningen skulle betales paa den ene eller den anden Maade; det er ikke det, som vil være det Afgjørende; thi Banken kan naturligvis i Længden paa ingen Maade udstede flere Obligationer eller gjøre flere Laan, end den kan afsætte tilsvarende Obligationer. Dette Forslag har altsaa aldeles ikke den Betydning, men er anden, nemlig, at man til Fordel for Debitorerne ikke behøver at have saa høi en Rente paa sine Obligationer, som man ellers maa have for at holde dem i pari, hvilket er Betingelsen for at give Laantagerne fuld Udbetaling i Kontanter. Det har altsaa ikke Betydning lige over for det Spørgsmaal, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds berørte, men Betydning med Hensyn til Forrentningen, som naturligvis maa bæres af dem, hvem Laan gives. — Jeg skal nu vende mig til de Bemærkninger, som ere fremsatte af de to ærede Medlemmer fra Kjøbenhavn med Hensyn til Forslaget under Nr. 3. Jeg skal da for det Første udtale, at jeg veed ikke, om Nogen ved denne Sags 2den Behandling har udtalt sig, som om det vilde være en Forandring ved Forslaget, som vilde gjøre det mere modtageligt, naar de 300,000 Rb. bleve forandrede til 500,000 Rb., men jeg skal paa det Bestemteste modsigge, at en saadan Uttring er kommen fra mig. Jeg har ved 2den Behandling aldeles bestemt modsat mig Forslaget, og det uden nogen som helst Indskrænkning, og jeg vil ogsaa

gjøre det nu, og jeg maa vedblive at gjøre det, idet jeg har den Overbevisning, at dette Forslag kun kan være skadeligt. Der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille), at det var en Feil, som vi nu burde rette her, at der ikke var en tilsvarende Bestemmelse med Hensyn til Kreditforeningerne; og at vi have haft sørgelige Exempler i saa Henseende. Jeg skal dertil svare ham for det Første, at een Ting er, hvad Kreditforeninger og Hypothekbanker, som ikke ere Andet end Hypothekbanker, kunne tåale, og et Andet er, hvad en Bank som denne med betydelig anden Virksomhed kan tåale, og dernæst skal jeg tillade mig at bemærke, at efter min Overbevisning har det ærede Medlem taget fuldstændig feil deri, at det vilde have gjort nogen væsentlig Forandring i de Forhold, vi have haft med Hensyn til Kreditforeninger, om Obligationseierne havde været stillede saaledes, som her er Tale om. Nei, det, der har været Feilen ved Kreditforeningerne og det, der har gjort, at nogle af vore Kreditforeninger ere komne i en vanffelig eller ødelæggende Stillning, det er den Omstændighed, at det ikke fra Begyndelsen af var tilstrækkelig opgaaet for Medlemmerne af Kreditforeningerne, at de havde et virkelig solidarisk Ansvar. Vaade ved Kreditforeninger og ved en Hypothekbank er det ikke Obligationseierne, som ere de nærmest Interesserede i, at det Gæle gaar, som det skal, og at ikke Nogen ydes Laan, som ikke kan betale. Det er ikke Obligationseierne, men først og fremmest ved Kreditforeningerne Laanmodtagerne, som indestaa for hinanden, og ved Banker Aktionæerne, hvis Kapitaler fuldstændig skal sættes til, forinden der er Tale om, at nogen som helst Kreditor kommer til at miste Noget. Det forekommer mig for Dyrigt besynderligt, at ærede Medlemmer have saa overordentlig god Tro til, hvad andre kunne tænke paa at foretage, og derimod gaa ud fra, at Landmandsbanken vil stille sig paa en aldeles urimelig Maade. Men dette gjorde det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Hindenburg), naar han f. Ex. udtalte, at Banken kunde gaa fra det ene halsbrækkende Foretagende til det andet, og i saa Fald være Bankens Kreditorer prisgivne, thi